

МАДАНИЯТ ЧОРРАҲАЛАРИ

4 ЖИЛД, 3 СОН

ПЕРЕКРЁСТОК КУЛЬТУРЫ

ТОМ 4, НОМЕР 3

CROSSROADS OF CULTURE

VOLUME 4, ISSUE 3

МАДАНИЯТ ЧОРРАҲАЛАРИ

ПЕРЕКРЁСТОК КУЛЬТУРЫ | CROSSROADS OF CULTURE

№3 (2022) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-0737-2022-3>

БОШ МУҲАРРИР:

Юсупова Марина Римовна
санъатшунослик фанлари номзоди,
доцент

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Юсупова Марина Римовна
кандидат искусствоведения, доцент

CHIEF EDITOR:

Yusupova Marina Rimovna
candidate of art science, assistant
professor

МАСЪЎЛ КОТИБ:

**Маматқосимов Жаҳонгир
Абирқулович** – PhD, доцент

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

**Маматқосимов Джаҳонгир
Абирқулович** - PhD, доцент

EXECUTIVE SECRETARY:

Mamatkasimov A. Jakhongir –
PhD, assistant professor

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

**Маврулов Абдухалил
Абдулхаевич** - тарих фанлари
доктори, профессор

Иброҳимов Оқилхон Акбарович
- санъатшунослик фанлари
доктори, профессор

**Исакулова Нилуфар
Жаникуловна** - педагогика
фанлари доктори, профессор

**Нишонбоева Кундузхон
Вахобовна** - тарих фанлари
номзоди, доцент

Хайтматова Сабохат Агзамовна -
санъатшунослик фанлари номзоди,
доцент

Касимов Нозим Казимович -
филология фанлари номзоди,
профессор

Шермонов Элдор Уролович -
педагогика фанлари бўйича
фалсафа доктори (PhD)

Нарзуллаев Гулом Асадович -
педагогика фанлари номзоди

Худоев Гани Мухаммадович -
санъатшунослик фанлари бўйича
фалсафа доктори, доцент

**Абдуҷаббарова Мусаллам
Лапасовна** – педагогика фанлари
номзоди, доцент

Якубов Бахтиёр Чориевич
санъатшунослик фанлари бўйича
фалсафа доктори

**Турсунметова Робия Абдулла
кизи** - PhD таянч докторант

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Маврулов Абдухалил Абдулхаевич
- доктор исторических наук,
профессор

Иброҳимов Оқилхон Акбарович
доктор искусствоведения, профессор

Исакулова Нилуфар Жаникуловна
- доктор педагогических наук,
профессор

Нишонбоева Кундузхон Вахобовна
- кандидат исторических наук,
доцент

Хайтматова Сабохат Агзамовна
кандидат искусствоведения, доцент

Касимов Назим Казимович
кандидат филологических наук,
профессор

Шермонов Элдор Уролович –
доктор философских наук (PhD) в
области педагогических наук

Нарзуллаев Гулям Асадович –
кандидат педагогических наук

Худоев Гани Мухаммадович доктор
философских наук в области по
искусствоведению, доцент

**Абдуҷаббарова Мусаллам
Лапасовна** – кандидат
педагогических наук, доцент

Якубов Бахтиёр Чориевич
доктор философских наук в области
по искусствоведению

Турсунметова Робия Абдулла кизи
- PhD докторант

EDITORIAL TEAM:

**Mavrulov Abdukhalil
Abdulkhaevich** - Doctor of Historical
Sciences, Professor

Ibrokhimov Okilkhon Akbarovich
Doctor of Arts, Professor

Isakulova Nilufar Zhanikulovna
Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor

**Nishonboeva Kunduzkhon
Vakhobovna** - candidate of historical
sciences, assistant professor

Khaytmatova Sabokhat Agzamovna
- candidate of art science, assistant
professor

Kasimov Nazim Kazimovich
candidate of filology science, Professor

Shermanov Eldor Urolovich – Doctor
of Philosophy (PhD) in the field of
Pedagogical sciences

Narzullaev Gulom Asadovich –
candidate of Pedagogical Sciences

Khudoev Gani Muhammadovich
Doctor of Philosophy (PhD) in the field
of art sciences, assistant professor

**Abdujabbarova Musallam
Lapasovna** – candidate of Pedagogical
Sciences, assistant professor

Yakubov Baxtiyor Choriyevich
Doctor of Philosophy (PhD) in the field
of art sciences

Tursunmetova Robiya Abdulla qizi
PhD researcher

Page Maker | Верстка | Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА | СОДЕРЖАНИЕ | CONTENT

1. Асрор ҚАЮМОВ ЎЗБЕКЛАРНИНГ ОИЛА ШАЖАРАЛАРИДА ГЕНЕАЛОГИК ЎЗЛИКЛАР.....	4
2. Рашидов Асомиддин Зайниддинович МОДА ФЕНОМЕНИ: ТАРИХИ ВА РИВОЖИГА ДОИР АКТУАЛ ТАМОЙИЛЛАР.....	9
3. Лизахан УРАЗМБЕТОВА, Гулбаҳар БЕКНИЯЗОВА ДРАМАТИКАЛЫҚ ШЫҒАРМАЛАР ҮСТИНДЕ ИСЛЕЎ.....	15
4. Зарипова Марғуба Абидовна, Хаитова Зилола Патхуллаевна ЗАМОНАВИЙ ЛИБОС ДИЗАЙНИ СОҲАСИ РИВОЖИДА КОНЦЕПТУАЛ МОДА ТЕНДЕНЦИЯЛАРИНИНГ ЎРНИ.....	19
5. Pirnazarov Saubet Maxsetbayevich, Ayapov Salamat Baxievich JIRAWSHILIQ KÓRKEM ÓNERI – BIR AKTYOR TEATRI MISALINDA.....	26
6. Robiya Rizayeva AKTYORLIK SAN’ATIDA GRIMNING BADIY AHAMIYATI.....	30
7. Nazira PRIMBETOVA, Manzura ALEKKEVA QUWIRSHAQ TEATRINIŇ JASLARDIŇ TÀRBIYASINA TÀSIRI.....	34
8. Dilnavoz SATTOROVA SA’DIY XORAZMIY LIRIK ASARLARI KO’CHIRILGAN MANBALARINING ILMIY TAVSIFI.....	40

МАДАНИЯТ ЧОРРАҲАЛАРИ

ПЕРЕКРЁСТОК КУЛЬТУРЫ | CROSSROADS OF CULTURE

Robiya Rizayeva

O‘zbekiston davlat san’at va madaniyat instituti magistranti

AKTYORLIK SAN’ATIDA GRIMNING BADIY AHAMİYATI

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7482999>

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada aktyorlik san’atida grimning badiiy ahamiyati, aktyorning sahnaviy qiyofa yaratishdagi asosiy tashqi omil sifatida grimdan foydalanish xususiyatlari yoritilgan bo‘lib, grimning paydo bo‘lishi va uning professionallashuvi jarayonlari o‘rganilgan.

Kalit so‘zlar: san’at, teatr, sahna, aktyor, rejissor, grim, grimyor, qiyofa.

Робия Ризаева

Магистрант Государственного института искусств и культуры Узбекистана

ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ЗНАЧЕНИЕ ГРИМА В АКТЕРСКОМ ИСКУССТВЕ

АННОТАЦИЯ

В данной статье освещается художественное значение грима в актерском искусстве, особенности использования грима как основного внешнего фактора в создании сценического образа актера, исследуются процессы возникновения грима и его профессионализации.

Ключевые слова: искусство, театр, сцена, актер, грим, гример, образ.

Robiya Rizaeva

Master student of Uzbekistan State Institute of Arts and Culture

THE ARTISTIC SIGNIFICANCE OF MAKE-UP IN THE ACTING ART

ANNOTATION

This article highlights the artistic significance of make-up in acting, the features of using make-up as the main external factor in creating the stage image of an actor, and examines the processes of the appearance of make-up and its professionalization.

Key words: art, theater, stage, actor, make-up, make-up artist, image.

Teatr san’atining badiiy ustuni aktyor bo‘lsa, aktyorlik san’atining badiiy vositalaridan biri bu grim san’atidir. Grim bir qarashda aktyorning boshqa bir personaj qiyofasiga kirishdagi yuz tasviri sifatida gavdalansada, aslida, grim bu – san’at, rassomlik ishi, aktyorning qiyofa yaratishda yordam

beruvchi eng muhim tashqi omildir. Bu tashqi jihat aslida aktyorga ruhiy madad va ko‘makchidir. Grim – xarakterlilik quroli, obraz ta’sirchanligining badiiy ifodasidir.

Grimning bosh maqsadi – aktyorga sahnada yaratayotgan obrazning ichki mohiyatini uning tashqi qiyofasini mos ravishda o‘zgartirish orqali yordam berishdir.

Har qanday san’atda bo‘lganidek, grimda ham minimal vositalar yordamida maksimal ta’sirchanlikka erishmoq zarur. Rol qanchalik murakkab va ma’suliyatli bo‘lsa, grim ham shunchalik aniq va ravshan bo‘lishi kerak: bir necha chizgi yoki detallar obraz xarakterini mukammal ochib berishi kerak. Bunday zaruriy xususiyatlar faqatgina jiddiy va sermulohaza izlanishlar natijasida, shu bilan birga, pyessani o‘qishdan boshlab, butun rol ustida ishlash davomida topilishi mumkin [6].

«Grim» – fransuzcha «grime», italyancha «grumo» co‘zidan olingan bo‘lib, lug‘aviy ma’nosiga ko‘ra inson yuzida ajin qilish degan ma’noni bildiradi. Grim tomosha san’atida ishtirok etadiganlarning qiyofasini ijro etiladigan obrazga moslab o‘zgartirish san’atidir [3]. Grim pyesa yoki ssenariyning badiiy xususiyatlari, obrazli yechimi, qahramonlarning fe‘l-atvori, aktyor va rejissorning ijodiy maqsadiga qarab xilma-xil bo‘ladi.

Buyuk san’atkorlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, grim qilishning siri o‘z qiyofasini tanib bo‘lmas darajada o‘zgartirishgina emas, balki aktyorga shu ijro etilayotgan obrazni talqin qilishda uni his qilish, tomoshabinga esa o‘z oldida shu qahramonni ko‘ra olishini ta’minlashdadir.

Grim – dramaturg, rejissor, aktyor va rassomning badiiy g‘oyasini tomoshabinga yetkazib beruvchi asosiy ifoda vositalaridan biridir. Aktyor uchun grim ikki xil ahamiyatga ega. Birinchidan, obrazni ichki dunyosini aktyorning tashqi ko‘rinishidagi aks ettirilishi bo‘lsa, ikkinchidan, grim aktyorga ijro etilayotgan obrazni xarakterini ochib beradi, rolga badiiylik bag‘ishlaydi [3].

Grim tarixi qadimiy xalq marosim, sayil va o‘yinlariga borib taqaladi. Xitoy, Hindiston, Yaponiya va boshqa Sharq mamlakatlari, jumladan vatanimizdagi tomosha turlarida qadimdan niqob va grimdan foydalanilgan. Tomosha ko‘rsatuvchi yuziga chizilgan rasmlar, qiyofasidagi o‘zgarishlar ko‘rinish jihatidan niqobga yaqin bo‘lib, ba’zan uning o‘rnini ham bosgan. Lekin grim niqobga nisbatan xarakterliroq va ifodaviy qudrati kengroq bo‘lganligi sababli aktyorlar asosan grimdan foydalanganlar [4].

Yevropada XVIII asrga kelib teatr san’ati o‘z rivojlanishining yangi badiiy bosqichiga ko‘tarilishi munosabati bilan ko‘pgina aktyorlar va rejissorlar grimga milliy va tarixiy xarakterga mos obraz yaratish vositasi deb qarashdi. K.S.Stanislavskiy esa grimni qahramon psixologiyasini ochishga yordam beruvchi eng zarur vosita deb bilgan. Uning fikricha – grim muallif g‘oyasini va rejissor topilmasini amalga oshirishda muhim ifoda vositasi bo‘lib, obrazning tarkibiy - yordamchi bo‘laklaridan biri hisoblanadi.

Aktyorni grim qilish orqali quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

- obrazning mohiyati ochilishiga yordam beradi;
- qahramonning xarakterli xususiyatlarini ifodalaydi;
- obrazning mukammalligini ta’minlaydi;
- tomoshabinni voqelikni to‘g‘ri anglab olishiga yordam beradi [5].

Bu jarayonning barchasida grimlarning ifodalilik xakteri namoyon bo‘ladi. Grim qilishning ikkita asosiy usuli mavjud:

1. Tasviriy grim;
2. Bo‘rtma haykaltaroshlik;

Tasviriy grim – bo‘yoqlar yordamida amalga oshiriladi. Grimlash paytida tasviriy san’atning alohida qoidalari yodda tutgan holda yuzning ayrim qismlaridan boshlash zarur. Masalan, qoramtir rang botiqlikka moyil, och ranglar esa yaqin va kattalashtirib ko‘rsatadi. Pastki qovoqlarga surtilgan och-qizil bo‘yoq ko‘zlarni horg‘in, kasalmand qilib ko‘rsatadi.

Bir so‘z bilan aytganda, tasviriy grim turli rangdagi bo‘yoqlar yordamida ijrochining yuz-ko‘ziga “chizish” yoki “bo‘yash” orqali amalga oshiriladi. Masalan, qoshlar orasidagi masofani kengaytirish, soqoli olinmagan kishini tasvirlash, qariyalarni tasvirlash, ajinlar, lablarning turli holati (ingichka, do‘rdoq, osilgan lab), burunni kengaytirish yoki puchuq burun yasash, semiz yuz tuzilishini yasash kabilar bunga misol bo‘la oladi.

Bo‘rtma haykaltaroshlik – bunda paxta yoki rezinadan yasalgan “qo‘shimcha detal”ni yuzga yopishtirish natijasida yuz tuzilishi o‘z tabiiy ko‘rinishini o‘zgartiradi. Undan tashqari, yasama soch – parik va soqol, mo‘ylov bilan ishlashda ham alohida qobiliyatga ega bo‘lishi kerak. Sahnada ijro etilayotgan asar qaysi davrga mansubligiga qarab ijrochi uchun soqol, mo‘ylov, pariklar tanlanadi. Ular bilan ishlashning ham o‘ziga xos usullari bor.

Rejissor va rassom spektaklni umumiy bezatish ishlarini rejalashtirar ekan, grimga jiddiy e‘tibor qaratishlari lozim. Zero, grim spektaklning sahna obrazlarini yaratuvchi boshqa elementlar, ya‘ni dekoratsiyalar, kostyumlar, yorug‘lik kabilar bilan umumiy bezatish uslubidan chetda qolmasligi kerak. Rejissorning o‘y-fikrlariga qarab har bir pyesa o‘z janri xususiyatlarini hisobga olgan holda shartli ravishda bezatilishi mumkin.

Grimga, odatda, spektaklning uslubini belgilovchi rejissorning umumiy rejasi hal qiluvchi ta‘sir ko‘rsatadi. Rejissor Ye.B.Vaxtangov «Malikai Turandot» spektaklida «Del arte» italyan xalq komediyasi an‘analariga tayangan. Spektaklning bezatilishi juda shartli tarzda, ertaknamo ravishda amalga oshirilgan. Mazkur spektaklning asosiy xususiyati – matn, o‘yin, kostyumlar orqali «improvizatsiya»dan iborat bo‘lgan. Improvizatsiya grimda ham kuzatilgan. Masalan, teatr anjomlari orasidan olingan sochiq donishmandning soqoliga aylantirilgan ekan.

Grim libos bilan ham uzviy bog‘liqdir, chunki libos va grim doimo birgalikda obrazning tashqi xarakteristikasini yaratadi. Ular shakli va rangiga ko‘ra o‘zaro bog‘liq. Libos rangi grim rangiga ta‘sir qiladi. Grim qilingan aktёр boshqa libos kiya, yuzining rangi o‘zgarishi mumkin: masalan, qora pidjakda u oq bo‘lib ko‘rinsa, uni yechib, oq ko‘ylagida qolganida esa quyoshda qoraygan bo‘lib ko‘rinadi. Shuning uchun, grim ustida ishlash davrida grimchi-rassom aktyorning liboslari va bosh kiyimlari rangini taxminan bo‘lsa ham bilishi maqsadga muvofiqdir.

Grimning sifati, muvaffaqiyatini ko‘p jihatdan belgilovchi yana bir omil bor. Bu – sahna yorug‘ligi bo‘lib, u grim stolchasidagi oq-sariq elektr lampalarining yorug‘ligidan ancha farq qiladi. Ya‘ni, birinchidan, sahnadagi yorug‘lik har doim ham aktёр yuzini bir xilda yoritmaydi, ikkinchidan, ko‘p hollarda u rangli bo‘ladi. Grim ustida ishlayotgan grimchi ushbu holatlarni hisobga olishi kerak, aks holda, barcha mehnati zoye ketishi mumkin. Chunki, rangli yoritishda grim o‘zining barcha xususiyatlarini sezilarli o‘zgartiradi, masalan, qizil yorug‘lik berilganda libosdagi, yuzdagi va boshqa barcha qizilliklar xiralashadi; xuddi shu detallar ko‘k yorug‘likda qorayib ketadi, ko‘k chiziqalar esa yo‘qoladi. Albatta, har bir sahna ko‘rinishida yorug‘likning qanday bo‘lishini aniq bilgan holda, grimning munosib ranglarini tanlab, bunday buzilishlarning oldini olish mumkin. Biroq sahnada yorug‘lik ko‘pincha oldindan belgilab qo‘yilmaydi, shuning uchun izlanishlar jarayonida grim yorug‘likka moslashib boradi yoki mazkur sahnada nimani o‘zgartirish maqsadga muvofiqligiga qarab, yorug‘likni o‘ziga bo‘ysundirish ham kerak bo‘ladi [3].

Grim ustida ishlash nimadan boshlanadi? Avvalo, grimni tanlash jarayonidan boshlanadi. Buning uchun esa qahramon «qiyofasini izlash», ya‘ni u o‘zida nimalarni ifodalashini aniqlab olish kerak. Buning uchun pyesani diqqat bilan o‘qib chiqish va personajning qiyofasi yoki xarakter jihatlari haqida konkret yozilgan joylarini belgilab olish kerak. Chunki, insonning xarakteri, millati, yoshi, hatto kasbi va biografiasini uning qiyofasida o‘z belgilariga ega bo‘ladi. Har qanday pyesa mazmunida bunday ko‘rsatmalar mavjud bo‘ladi.

Ko‘pgina holatlarda grimlashni aktyor yoki ijrochini faqat tashqi jihatdan yorituvchi vosita yoki boshqacha qilib aytganda, ijrochining tashqi qiyofasinigina ochib beradi, deb tushunadilar. Lekin, grim qilish orqali ijrochining faqat tashqi qiyofasi emas, balki uning ichki dunyosini ham aks ettirishga erishmoqlik lozim. Grim qilishdan asosiy maqsad, yaratilayotgan obrazning mukammalligiga erishishdir.

Ayniqsa, grim masalalariga aktyorlik faoliyatida jiddiy va alohida e‘tibor qaratish lozim bo‘ladi. “Mening personajim boshqa komiklarning obrazlariga o‘xshamasdi. U nafaqat men, balki amerikaliklar uchun ham notabiiy narsa edi, - deb yozadi mashhur aktyor Charli Chaplin, - lekin men “uning” kostyumini kiyib, pardozini qilib olishim bilanoq, o‘zimni bardam his qilardam. U menga kutilmagan g‘oyalar berardi-ki, bu g‘oyalar faqat men, o‘sha daydi (obraz)ning kiyimi va grimini o‘zimga singdirganimdagina keladi” [2].

Grim izlashni bevosita yuzdan boshlamasdan, avvalo qog'ozda grim loyihasini yaratish kerak. Grim loyihasini tayyorlash ishni avval asarni diqqat bilan o'qib chiqishdan boshlanadi. Asar bilan tanishish mobaynida undagi qahramonlarning tashqi qiyofasi yoki fazilatlarini ko'z oldiga keltirgan holda grimyor e'tibor qaratish zarur bo'lgan vazifalarini belgilab boradi. Shuning uchun grimyor rassom tomonidan topilgan obrazning yozma shakli asosida o'z qahramoni grimini loyihasini yaratishga kirishadi. Grimni topish va to'g'ri tanlash uchun rassom va haykaltaroshlarning asarlari va suratlari, ma'lum bir davrdagi hayotning tipik tomonlari, portretlar, fotosuratlar va boshqalar foydalanish uchun katta manba bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Grim yuz harakatlarining ifodaviyligiga salbiy ta'sir qilmasligi kerak. Chunki aktyor obrazni yaratishda eng avvallo repititsiya jarayonida grimsiz ishlaydi. Obrazning xarakterini yaratishda mimikalar ustida izlanish olib boradi va buni uddalaydi. Vaholanki qahramonning mimikalari ustida ishlanganda aktyor hali grim qilinmagan bo'ladi.

Grim mimikaga halal bermay, aksincha, unga alohida e'tibor ko'rsatilishini talab etadi. Aktyor mimikasi bilan grim o'rtasida ajralmas bog'liqlik bo'lishi lozim. Grim mimikani bo'rttirishi yoki kuchaytirishi kerak.

Aktyor grimdagi qiyofasiga oyna oldida turib topilgan har bir yangi chiziq, belgini sahnaga chiqishdan oldin "tajriba qilib" ko'rishi kerak. Qahramon timsolida birorta shunchaki narsa bo'lmasligi, har bir tafsilot obrazning ichki mantig'idan kelib chiqishi zarur. Hatto u soqol yoki mo'ylov yopishtirgan xolda ham gapirib ko'rishi, og'zini katta ochib yopishi kerak. Bu sahnada bexosdan soqol yoki mo'ylovning tushib ketishi oldini oladi.

Yuqorida qayd etib o'tganimizdek, grimning asosiy maqsadi san'atkor sahnada yaratayotgan obrazni, tashqi va ichki qiyofasini bir-biriga moslashtirishdir. Grim boshqa har qanday san'atda bo'lgani kabi eng kam vositalar yordamida eng ko'p foydali jihatlarga - ifodalilik, jonlilik, ma'nodorlikka erishishga yordam beruvchi san'at turidir. Bu jihatlarga erishish juda ko'p mulohazalar, muttasil izlanishlardan keyin, oxirgi daqiqalarda emas, asarni o'zlashtirish, rol ustida ishlash davomida erishiladi.

Grimlashning yagona uslubi, yagona xususiyati mavjud emas. Grimning uslubi va xususiyatlariga muallifning ijodiy fazilati, asarning uslubi va uning janri ta'sir ko'rsatadi. Grimning ustunligi, albatta, rejissor va grimchi hamkorligiga bog'liq.

Grimlash – rejissor, aktyor, rassom va grimyor qarashlari bir maqsad uchun xizmat qiladi, ya'ni asarning to'laqonli va mukammal chiqishidir. Bir so'z bilan aytganda, grimlash orqali aktyorning asardagi voqelikka munosabati belgilanib, uning xarakteri, asar mazmun-mohiyati, voqea o'tayotgan joy, davri va boshqa xususiyatlari ifodalanadi.

Xulosa sifatida qayd etish lozimki, grim bu aktyor ijrosi uchun asosiy badiiy vosita, grimdan san'at sifatida foydalanish, maqsadli va mantiqli grim tayyorlash muhim vazifadir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Galeeny X.Sch. Schauspieler Make-up. – Frankfurt am Main: Pferd, 2003. – Pp. 184.
2. Ismoilov M. Sahn pardozi. T. Istiqlol 2004 y. 5 b.
3. Jalilova F. Grim. Darslik. – Toshkent: Navro'z, 2015. – 216 b.
4. Mamatqosimov J.A. Ommaviy bayramlar rejissurasida sahna madaniyati. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2009. – 208 b.
5. Rustamov V.Q. Sahnaviy ifodaviy vositalar. T. TDMI bosmaxonasi. 2008 y. 58 b.
6. Sayfullaev B.S., Mamatqosimov J.A. Aktyorlik mahorati. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2012. – 388 b.
7. Сиромятникова И.С. Искусство грима и макияжа. – Москва: Рипол Классик, 2004. – 272 стр.

МАДАНИЯТ ЧОРРАҲАЛАРИ

4 ЖИЛД, 3 СОН

ПЕРЕКРЁСТОК КУЛЬТУРЫ

ТОМ 4, НОМЕР 3

CROSSROADS OF CULTURE

VOLUME 4, ISSUE 3

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz

ООО Тадқиқот город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Мақолада келтирилган фактларнинг тўғрилиги учун муаллиф масъулдир.